

Detektor hořlavých plynů GS-133

Detektor GS-133 slouží k indikaci úniku hořlavých plynů (zemní plyn, metan, propan, butan). Indikuje dvě úrovně koncentrace plynu. Charakteristickými vlastnostmi výrobku jsou vynikající stabilita, vysoká citlivost, dlouhá životnost a malé rozměry. Přístroj signalizuje únik plynu opticky a akusticky. Je také vybaven výstupním relé s volitelnou funkcí.

Instalace

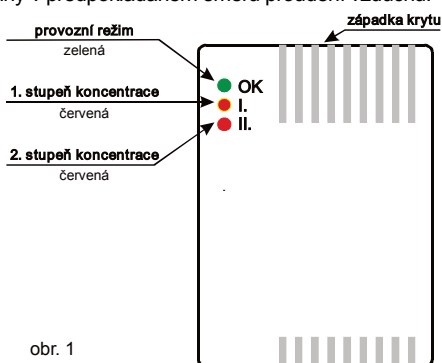

Instalaci detektoru svěřte osobě s odpovídající elektrotechnickou kvalifikací!

Detektor je určen k instalaci v prostorách bez nebezpečí výbuchu - např. byty, obytné budovy, komerční prostory nebo plynové kotelny. Výběr, instalaci a použití doporučujeme provádět dle ČSN EN 50244 a ČSN EN 60079-29-2.

Otevřete kryt detektoru stiskem západky na jeho boku a spodní díl krytu s deskou elektroniky připevněte pomocí vrutů na vybrané místo. Pro plyny lehčí než vzduch (zemní plyn) namontujte detektor v blízkosti místa nad možným únikem plynu na stěnu maximálně 15 cm pod strop nebo přímo na strop. Pro plyny těžší než vzduch (propan) namontujte detektor blízko k podlaze nebo na nejnižším místě prostoru.

Detektor montujte vždy tak, aby vstupní a výstupní otvory v krytu detektoru byly orientovány v předpokládaném směru proudění vzduchu.

obr. 1

Detektor nemontujte v blízkosti překážek bránících přirozené cirkulaci vzduchu, v místech s nedostatkem kyslíku a v místech, kde by činnost detektoru mohla být ovlivňována různými pachy (např. kuchyň).

Paměťová funkce

Detektor je z výroby nastaven tak, že pokud dojde po indikaci úniku plynu k poklesu koncentrace pod hlídanou mez, signalizace ustane (propojka MEM rozpojena).

Spojením propojky MEM lze zvolit paměťovou funkci. V takovém případě bude detektor signalizovat dosažený stupeň koncentrace úniku plynu i po následném rozptýlení plynu. Signalizaci je v tomto případě možno zrušit až krátkodobým vypnutím napájení detektoru.

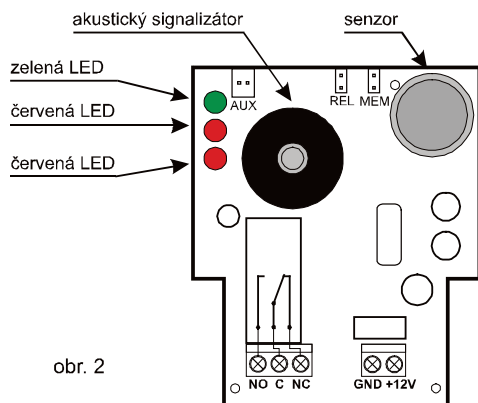
Funkce relé

přepínací kontakty relé jsou vyvedeny na svorky takto:

- C společný kontakt
- NO spínací kontakt
- NC rozpínací kontakt

Výstupu relé může být využito k automatickému zablokování přívodu plynu, aktivaci zabezpečovacího systému, k externí signalizaci nebezpečí, apod.

Propojkou REL zvolte, zda bude výstupní relé reagovat už při indikaci 1. stupně koncentrace (propojka rozpojena), nebo až při dosažení 2. stupně koncentrace (propojka spojena).

obr. 2

Napájení

Napájení 12 V DC se zapojuje na svorky +12 V a GND.

Po ukončení montáže zkontrolujte instalaci, uzavřete kryt detektoru a zapněte napájení.

Funkce

Po zapnutí napájení bliká zelená signálka po dobu asi 60 sec. Po tuto dobu se detektor stabilizuje. Po té se ozve krátké pípnutí a zelená signálka bude trvale svítit, což znamená, že detektor je v normálním pracovním režimu.

Pokud koncentrace unikajícího plynu dosáhne hodnoty prvního stupně citlivosti, zní krátké zvukové signály a svítí červená signálka I.

Stoupne-li koncentrace plynu nad druhý stupeň citlivosti, zní dlouhé zvukové signály a svítí červená signálka II.

Funkce signálků

zelená	nesvítí bliká svítí	detektor vypnut stabilizace po zapnutí normální funkce
červená I.	svítí	1. stupeň koncentrace plynu
červená II.	svítí	2. stupeň koncentrace plynu
červená II.	střídavě blikají	porucha senzoru (nutný servis)

POZOR - v případě indikace úniku plynu zabraňte jeho vznícení v prostoru (nedotýkejte se elektrických vypínačů, důkladně větrejte, zamezte dalšímu úniku plynu, případně volejte hasiče či plynáru).

Údržba a informativní ověření funkce

Zařízení udržujte v čistotě a občas zkontrolujte průchodnost mřížky krytu, případně ji vyčistěte mírným profouknutím.

Reakci detektoru lze vyzkoušet pomocí plynového zapalovače cigaret se zhasnutým plamenem, kterým vypustíme plyn k hornímu okraji mřížky detekční komory detektoru (nejdéle však 2-3 s) a následně vyčkáme na aktivaci detektoru (až 15 s).

Odbornou kalibraci detektoru provádí výrobce, doporučuje se nejpozději po 1 roce provozu.

Technické údaje:

citlivost (koncentrace):

	Metan	Propan
1. stupeň	10±3 % DMV (0.44 % obj.)	18±3 % DMV (0.30 % obj.)
2. stupeň	18±3 % DMV (0.80 % obj.)	30±3 % DMV (0.50 % obj.)

	Iso-butan	Vodík
1. stupeň	23±3 % DMV (0.30 % obj.)	9±3 % DMV (0.36 % obj.)
2. stupeň	40±3 % DMV (0.50 % obj.)	16±3 % DMV (0.66 % obj.)

DMV = Dolní mez výbušnosti (100 %) dle ČSN EN 60079-20-1: pro **metan** je 4,4 % obj.koncentrace pro **propan** je 1,7 % obj.koncentrace, pro **iso-butan** je 1,3 % obj.koncentrace, pro **vodík** 4,1 % obj. koncentrace, ve výrobě kalibrováno iso-butanem

zařízení dle ČSN EN 50194-1, čl. 1

napájecí napětí
spotřeba

typ A
stejnoseměrné 12 V ±20 %
v klidu 100 mA
při sepnutém relé 150 mA

zvuková signalizace
reléový výstup

94 dB / 0,3 m
24 V / 2 A (volitelná reakce na 1. nebo 2. stupeň)
přepínací kontakt max. 24 V / 2 A

zatížitelnost výstupu
pracovní teplota

-10 °C až +40 °C

relativní vlhkost

25 % až 75 %

skladovací teplota

-20 °C až +50 °C

doba stabilizace

90 s

reakční doba

max. 20 s

metoda detekce

katalytické spalování

IP krytí

IP 32D

životnost zařízení

min. 5 let

konstruováno pro provoz v běžných atmosférických tlacích 86 až 106 kPa

splňuje ČSN EN50194-1, ČSN EN 50270, ČSN EN 55022, ČSN EN 60950-1, ČSN EN50194-1:2009

určeno pro prostory bez nebezpečí výbuchu
Certifikováno VVUÚ a.s., certifikační orgán č. 3076

JABLOTRON ALARMS a.s. prohlašuje, že výrobek GS-130 je navržen a vyroben ve shodě s harmonizačními právními předpisy Evropské unie: směrnice č.: 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU, je-li použit dle jeho určení. Originál prohlášení o shodě je na www.jablotron.com v sekci Ke stažení.

Poznámka: Výrobek, ačkoliv neobsahuje žádné škodlivé materiály, nevyhazujte do odpadků, ale předejte na sběrné místo elektronického odpadu. Podrobnější informace na www.jablotron.cz v sekci Ke stažení.

Gas leak detector GS-133

The GS-130 detector is used to indicate leaking of combustible gases (natural gas, methane, propane, butane, hydrogen). The detector detects two levels of gas concentration - different output reactions.

The main GS-133 features are: high reliability and sensitivity, compact size and long stability & lifetime.

Installation

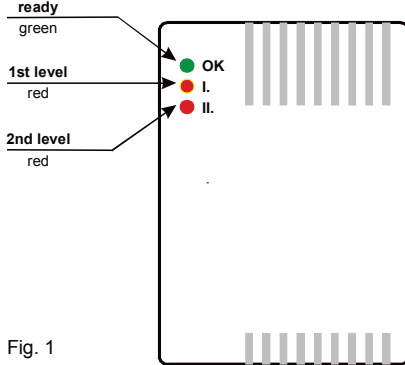

A professional installer should install the detector

The detector is intended to installation for *non-explosive areas* – e.g. flats, domestic premises, commercial areas or gas boiler houses. Selection, installation and use we recommend to realize in compliance with EN 50244 and EN 60079-29-2.

Fix the detector on the wall. For gases lighter than air (natural gas, city gas etc.) install it close to the ceiling (max 15 cm under it) or directly on the ceiling and on the place expected to have gas leakage. For gases heavier than air (propane, butane, etc.) install it close to the floor or on the lowest place of the room. The detector should not be located close to any obstacles preventing natural air circulation.

Fig. 1

Output relay function

There is a dry relay contact available on the GS-133 output terminals:

- C** - common contact
- NO** - normally open contact
- NC** - normally closed contact

This relay output can be used for an automatic gas valve closer, alarm system triggering or for other warning systems.

If the **REL jumper** is open, the relay will be triggered after the 1st level of gas concentration is detected. If the REL jumper is closed, the relay will be triggered after the 2nd level of gas concentration is detected.

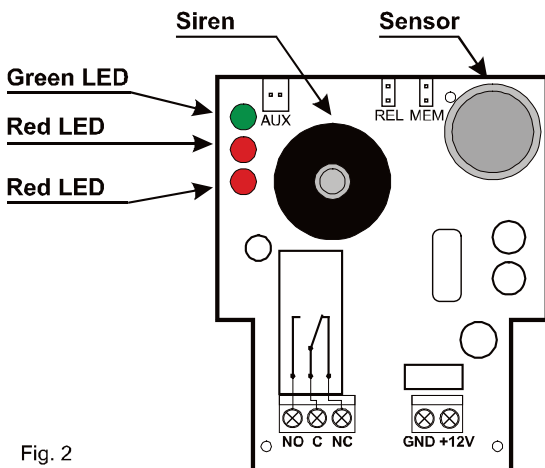

Fig. 2

Function

After switching the power on the green LED will flash for 60 sec. (the detector warms up). When the green indicator lights permanently the detector is ready.

If the gas concentration reaches the 1st level, short beeps will sound and red LED I will go off.

If the gas concentration reaches the 2nd level, long beeps will sound and red LED II will go off.

The output relay reacts depending on the REL jumper setting.

LED indicators

Color	Indicator State	Description
Green	• OFF • Flashes • ON	The detector is off Warning up Ready for gas alarm
Red I.	• ON	1 st level of the gas concentration
Red II.	• ON	2 nd level of the gas concentration
Red II. Green	• Alternating flashes	Error in the sensor

Warning - in the case of a gas alarm stay calm and act as follows: - do not operate any switches

- do not use any kind of phone in the location of the gas leakage
- open any windows
- stop the gas leakage if possible or leave the place and call the gas supply company

Memory

The memory function is disabled by factory default (when the concentration of the gas drops down to normal, the GS-133 will stop the alarm signal).

Close the MEM jumper to select the memory function. Then the alarm indication, if triggered, will not stop unless the GS-133 power supply is terminated for a while.

Maintenance and testing

Keep the detector clean, it is important that its grids should not be blocked with dust.

Use a gas cigarette lighter without the flame lit, to test the gas detector's reaction. The detector will react within 15 seconds.

Professional recalibration of the detector should be done at least once a year. Contact your distributor for more details.

Specification:

Sensitivity:

	Methane	Propane
Level 1	10±3 % LEL (0.44 % vol. conc.)	18±3 % LEL (0.30 % vol. conc.)
Level 2	18±3 % LEL (0.80 % vol. conc.)	30±3 % LEL (0.50 % vol. conc.)

	Iso-butane	Hydrogene
Level 1	23±3 % LEL (0.30 % vol. conc.)	9±3 % LEL (0,36 % vol. conc.)
Level 2	40±3 % LEL (0.50 % vol. conc.)	16±3 % LEL (0,66 % vol. conc.)

LEL = Lower Explosive Limit (100 %) according to EN 60079-20-1: for **methane** 4,4 % vol. conc., for **propane** 1,7 % vol. conc., for **iso-butane** 1,3 % vol. conc., for **hydrogene** 4,1 % vol. conc., calibrated by iso-butane

Devices according to EN 50194-1, cl.1

Power supply: 12 V DC ± 20 %
Power consumption: 100 mA
(150 mA when relay is activated)

Detection method: hot platinum filament

Buzzer sound level: 94 dB / 0.3 m

Relay output: optional for 1st or 2nd level, max. 24 V AC / 2 A

Alarm memory: selectable

Response time: 20 s

Warm up time: approximately 90 s

Working environment: indoor use, -10 to +40°C, IP32D

Working humidity: max 80 %

Designed to operate at normal atmospheric pressure: 86 to 106 kPa

Equipment according to EN 50194-1: type A

Complies with: EN 60079-29-1, EN 50130-4, EN 55022, EN 60950-1, EN50194-1:2009

For non-explosive areas

Certified by VVUÚ corp., certificated body No. 3076

JABLOTRON ALARMS a.s. hereby declares that the GS-130 is in a compliance with the relevant Union harmonisation legislation: Directives No: 2014/35/EU, 2014/30/EU, 2011/65/EU. The original of the conformity assessment can be found at www.jablotron.com - Section Downloads.

Note: Although this product does not contain any harmful materials we suggest you return the product to the dealer or directly to the producer after use.

JABLOTRON
CREATING ALARMS

JABLOTRON ALARMS a.s.
Pod Skalkou 4567/33
46601 Jablonec nad Nisou
Czech Republic
Tel.: +420 483 559 911
Fax: +420 483 559 993
Internet: www.jablotron.com